Det, der bestaar

Vor Guds Ord bestaar evindelig. (Es. 40, 8.)

Paulus's Rejse til Rom.

I. Rejsens Begyndelse. Venlig Behandling.

Og den næste Dag anløb vi Sidon. Og Julius, som behandlede Paulus venligt, tilstedte ham at gaa hen til sine Venner og nyde Pleje.
Ap. G. 27, 3.

Læs Kap. 27, 1—8.

Da Landshøvdingen Festus havde hørt Paulus's Forsvarstale for Kong Agrippa og dennes Erklæring angaaende den mærkelige Fange, var han straks paa det rene med, hvad han skulde skrive til Kejseren om ham (25, 26—27) og altsaa færdig til at afsende ham.

Dette fremgaar af, som Lukas begynder Kap. 27. Han skriver nemlig: „Men da det var besluttet, at vi skulde afsejle til Italien" uden paa ringeste Maade at antyde, at der laa noget Tidsrum mellem Agrippas Erklæring (26, 32) og Landshøvdingens Beslutning om at afsende Paulus og de andre.

Her siges intet om, hvad Festus skrev til Kejseren, men at hans Skrivelse har været i temmelig nøje Overensstemmelse med Kong Agrippas Erklæring, det tyder den Venlighed paa, der vistes Apostelen under Vejs.

Paulus og nogle andre Fanger overgaves til en Høvedsmand (Centurion, en Officer over hundrede Soldater) ved Navn Julius af den kejserlige Afdeling. At han saa har haft en Afdeling Soldater med som Eskorte, det er selvsagt, og ellers kan det ses af V. 42.

Lukas skriver videre: „Vi gik da om Bord paa et adramyttisk Skib, som skulde gaa til Stederne langs med Asiens (Lilleasiens) Kyster, og vi sejlede af Sted; og Aristarkus, en Makedonier fra Thessalonika, var med os."

Vi lægger her Mærke til, at Lukas, som skrev i første Person („vi"), da han fortalte om Paulus's Ankomst til Jerusalem (21, 17), nu atter begynder at skrive „vi", saa han har rimmeligvis været hos Apostelen eller i hans Nærhed hele Tiden siden, ogsaa i Kæsarea. Her nævnes saa tillige en anden af Apostelens Venner, Aristarkus, som var med ham i Efesus (19, 29), og senere hører til hans Rejsefølge (20, 4).

At disse Venner fik Lov til at følge med Paulus og gaa ham til Haande og overhovedet være ham til Opmuntring paa Rejsen til Rom, det viser, at Festus behandlede Paulus hensynsfuldt og ikke som en almindelig Fange.

Videre læser vi: „Og den næste Dag anløb vi Sidon. Og Julius, som behandlede Paulus venligt, tilstedte ham at gaa hen til sine Venner og nyde Pleje."

Her siges det ligefremt, at Høvedsmanden Julius behandlede Paulus venligt, hvad han rimeligvis har gjort efter Instruks fra Festus; og det var jo en sjælden Venlighed at bevise imod en Fange at lade ham gaa ud i en By, de anløb, for at besøge Venner der, selv om det rimeligvis er sket under militær Bevogtning.

Vi har ikke hørt om Evangeliets Forkyndelse eller en kristen Menigheds Stiftelse i Sidon, men da her nævnes „Venner" af Apostelen, saa ligger det nærmest at antage, at det var kristne Venner, og Paulus havde færdedes saa meget paa disse Egne, at han godt kan have forkyndt Evangeliet og samlet sig Venner i Sidon; han har formodentlig anmodet Julius om at faa Lov at besøge disse Venner.

Lukas synes her at lægge Vægten paa den Hensynsfuldhed, der vistes Apostelen.

De fo'r saa derfra, og de sejlede mellem Fastlandet og Øen Kypern, fordi Vinden var imod; det havde ellers været langt nærmere at sejle lige fra Sidon nordvestpaa efter Myra, den første By, de anløb paa Lilleasiens Kyst.

Det var et adramyttisk Skib, de sejlede med (V. 2); Adramyttium laa ved en Bugt paa Lilleasiens Nordvestkyst, ikke langt fra Troas, hvorfra der var almindelig Overfart til Europa (16, 11—12). At de tog fra Kæsarea med et Skib fra denne By, det kan tyde paa, at Tanken oprindelig har været at vejse over Vand, saa snart de naaede til Makedonien.

Men da de havde sejlet gennem Farvandet ved Kilikien og Pamfylien og var naaet til Myra i Lykien, paa Sydkysten af Lilleasien, fandt Høvedsmanden et alekjandrisk Skib, som sejlede til Italien og bragte dem over i det.

Enten det nu var en Forandring i den oprindelige Rejseplan eller ikke, saa var det med dette Skib, de kom til at foretage den skæbnetunge, men til sidst dog lykkelige Søreise.

Det var jo Sejlskib, saa det var afhængigt af Vinden. I mange Dage, efter at de var sejlet fra Myra, gik Sejladsen langsomt, og med Nød og næppe naaede de hen imod Knidus, en By, der laa paa en fremspringende Halvø paa Lilleasiens Sydvestkyst. Og da Vinden ikke tillod dem, holdt de ind under Øen Kreta, i Sydvest derfor, ved Salmone paa denne Øes Østende.

„Med Nød og næppe", skriver Lukas, „sejlede vi der forbi og kom til et Sted, som kaldes „godeHavne", nær ved Byen Lasæa." Denne By ligger paa Kretas Sydkyst omtrent midtvejs paa Øen, der strækker sig fra Øst til Vest.

Her kastede de Anker; de havde allerede faaet en Følelse af, at Sejladsen vilde blive farlig. Det var allerede hen paa Efteraaret (rimeligvis September eller Oktober).

Men — det er egentlig ikke om denne Rejse eller Sejlads, Lukas vil berette, det er om Paulus's Rejse til Rom, han vil fortælle.

Paulus havde efter sin lange og kraftige Virksomhed i Efesus selv sagt: Efter at jeg har været der (i Jerusalem) bør jeg ogsaa se Rom" (19, 21), og dette Apostelens Ønske havde Herren selv stadfæstet, idet han om Natten, mens Paulus sad fangen i Borgen i Jerusalem, havde sagt til ham: „Vær frimodig, thi ligesom du har vidnet om mig i Jerusalem, saaledes skal du ogsaa vidne i Rom." (23, 11).

Det var altsaa Apostelens eget Ønske at naa til Rom, og det var Herrens Bestemmelse med ham, at han skulde naa dertil. Nu er han paa Vej dertil, trods Jødernes Had og Efterstræbelser og under den romerske Verdensmagts Beskyttelse, rigtignok ikke som den frie Apostel, men som Fange; men paa Vej mod Rom er han alligevel; og nu ligger de for Anker ved Kreta med mørke Udsigter foran sig.

Men Stillingen bliver end mere truende, hvorom næste Gang.

Den kristelige Situation.

Foredrag ved et ekstraordinært Fælles - Styrelsesmøde i „Menighedsforbundet i København af 1898"
Af Professor **Torm.**

I.

I lange Tider har det været saaledes herhjemme, at største Delen af vort Kirkefolk ikke har bekymret sig meget om det store Kirkesamfund og dets Ordning. Naar man fik Lov til uhindret at forkynde Guds Ord, forvalte Sakramenterne og ivrigt arbejde for Guds Rige, saaledes som man selv fandt for godt, var man tilfreds dermed og tænkte slet ikke over, hvilke Farer der er forbundne med en Tilstand, hvor et Kirkesamfund ganske er under Statens Formynderskab; hvor Menigheden med andre Ord fuldstændig mangler Selvbestemmelsesret i sine indre Anliggender. Fra Tid til anden fik man i Kraft af særlige, enkelte Begivenheder Indtryk af det betænkelige ved Tilstanden; undertiden gjorde man betydningsfulde Anstrengelser for at faa indført en Kirkeforfatning, d. v. s. en saadan Ordning, i Kraft af hvilken Kirken faar den afgørende Indflydelse i alle indre kirkelige Anliggender. Men saadanne Bestræbelser blev hurtigt igen slaaet til Jorden; man bøjede sig da og lod Forholdene udvikle sig videre, i Haab om, at „det gik nok". Overhovedet er vi Danske vistnok særlig tilbøjelige til at slaa os i den Tankegang: „Det gaar nok". Og dog turde det være indlysende, at det hører med til en Kristens Pligt at være fremskuende og som Følge deraf at arbejde paa at gøre sine Medkristne og sig selv rede til at møde de Vanskeligheder og Farer, som truer.

Nu synes der imidlertid at være kommen en Situation, hvor ingen alvorlig Kristen længere kan stille sig ligegyldig overfor Spørgsmaalet om den danske Kirkes Fremtidsordning. Vi maa alle vaagne op; vi maa forsøge at hjælpe hverandre til at faa Klarhed over, hvorledes vi bedst sikrer den danske Menighed gode Arbejdskaar i Fremtiden. Vi har ikke længere Lov til at leve blot i Øjeblikket og glæde os over de Vilkaar, hvorunder den enkelte for Tiden endnu kan arbejde. Vi maa forberede os paa, at den Mulighed kan komme, hvor den statskirkelige Ordning ikke kan opretholdes, fordi den hele Tilstand bliver altfor forargelig. Hvis den Mulighed skulde blive Virkelighed, maa dens Virkeliggørelse ikke træffe os uforberedte; thi i saa Fald vil vi med Rette anklages for at have forsømt vor Pligt.

Lad mig begynde med at slaa fast følgende Grundsætning: det er en unaturlig Ordning, hvis Staten er eneraadende i alle kirkelige Ordninger. Frikirken var den kristne Menigheds første og naturlige Tilværelsesform. Da efterhaanden de statskirkelige eller folkekirkelige Former blev til, — og utvivlsomt blev til efter Herrens Vilje, hvorfor de ogsaa har været til stor Velsignelse, — saa blev det ogsaa næsten overalt saaledes, at Kirken selv bevarede en større eller mindre Indflydelse i sine indre Anliggender. Igennem Aarhundreder var det endog mange Steder saaledes, at det snarere var Kirken, der havde Magt over Staten, end omvendt — en Tilstand, som forøvrigt ogsaa er unaturlig. Men selv i de sidste Aarhundreder, hvor Statens Overherredømme i stigende Grad er blevet anerkendt, har man alligevel de fleste Steder indrømmet Kirken noget Selvstyre. Man har erkendt, at Kirken efter hele sit ejendommelige Væsen ikke ubetinget kan underkaste sig Statens Bud, saa sandt den ikke kan tvinges til Ulydighed mod sin egentlige Herre og Mester, Jesus Kristus. Lande som Danmark og Norge er vel nok de Lande, hvor Kirken har været mest afhængig stillede overfor Statsmagten. Dog har ogsaa her f. Eks. Biskoppens Kollats-Ret, som i disse Dage er blevet saa meget omtalt, været et Vidnesbyrd om, at man paa visse Punkter højede sig for Kirkens Særrettigheder. Endog under de enevældige Konger var man klar over, at en Konge ikke kunde tvinge en Præst ind i et Embede, medmindre Biskoppen vilde anerkende ham ved det højtidelige Brev, som man kalder en Kollats. Endnu den Dag i Dag staar der i Kollats-Breve, udstedt ved første Ansættelse, efter Omtalen af den kongelige Kaldelse, følgende Ord: „alt, saafremt førnævnte N. N. ellers efter foregaaende Overhørelse i Lærdom saa dygtig i Liv og Levnet saa ikkelig befindes, at ham Præsteembedet kan betroes." Men til Trods for dette kan det ikke bestrides, at her i Danmark Kirken faktisk paa de allerfleste Punkter har været underkastet Statsmagtens Afgørelse, selv hvor det drejede sig om dens mest intime Anliggender.

Man burde allerede for lang Tid siden have været klar over, at saaledes kunde det ikke blive ved at gaa. Det er, som ovenfor sagt, en unaturlig Ordning for et Kirkesamfund. En saadan Tilstand er i Følge Sagens Natur kun udholdelig, saa længe Statsmagten i sine Afgørelser vil tage Hensyn til Kirkens kristelige Karakter og særlige Krav. Naar derimod modsatte Tendenser faar Magten indenfor en Regering, kan man sige sig selv, at alvorlige Konflikter maa komme. Paa adskillige Punkter har vi i den senere Tid sporet Overgreb fra Statens Side mod Kirkens Interesser. Bl. a. kan man minde om Dr. Larsens Udnævnelse til Forstander for Skaarup Seminarium. Og vi har nu i flere Aar haft en meget alvorlig Kamp om en anden Sag, den saakaldte „Arboe Rasmussen'ske Sag."

Den Sag benævnes efter en enkelt Person — men drejer sig om meget mere end en enkelt Person. Man har undertiden i Debatten om den Sag hørt den Bemærkning: „Vi kan ikke indse, at Spørgsmaalet om Pastor Arboe Rasmussens Forbliven eller Ikke-Forbliven i Embedet har saa' stor Betydning; vi har jo dog en Del vantro Præster i vor Kirke; det kan derfor ikke være saa skæbnesvangert, om vi faar at vide, at vi har en mere." Denne Tale er imidlertid ganske falsk. Intet Kirkesamfund kan værge sig imod, at der i det kan findes Præster, som i deres Hjerter ikke staar ret overfor Gud, af den simple Grund, at vi Mennesker ikke kan dømme om Hjerterne. Der er derfor ingen, som med Rette kan paalægge Kirkesamfundet Ansvar for noget saadant. Derimod maa hele Kirkesamfundet bære Skylden, hvis det tillader en Præsts Forbliven, naar han i sin Forkyndelse ikke forkynder den apostolske Kristendom. Saa længe han staar i Kirkens Tjeneste, har man Ret til at slutte, at Kirken staar inde for, at hans Forkyndelse er Kristendom. Jeg betoner atter: man kan ikke slutte, at Kirken garanterer, at han personlig er en Kristen. Det kan ingen Kirkefyrste staa inde for. Men en Menighed maa have Lov til at sige: naar en Mand sendes os som Kirkens Embedsmand, som Kirkens Tjener, maa vi kunne stole paa, at det er den nytestamentlige Kristendom, han forkynder os. Hvis Kirkestyrelsen sender os en Mand, der prædiker noget ganske andet, har vi Ret til at anklage den for, at den leder os vild. Kirkesamfundet og dets Styrelse forsømmer da den Pligt, som det har overfor hver enkelt Menighed i Danmark, saa længe der er et samlet Samfund, som hedder den danske Kirke. Og her har den enkelte Præst eller den enkelte Kristen eller den enkelte Menighed ikke Lov til at sige, at det ikke vedkommer dem, om der til en anden Menighed sendes en saadan Præst. Som Medlem af et Samfund har vi alle vor Del i Ansvaret for Samfundets Synder. Vi kan ikke flyde det Ansvar til Side; vi skal tage det op og bære det som enhver anden Byrde, der paalægges os af Gud.

Derfor har da ogsaa i de sidste Aar en stedse voksende Skare faaet en dyb Følelse af, at den Arboe Rasmussen'ske Sag er af vidtrækkende Betydning. Det er ikke en Sag, som vi efter en Højesteretsdom, der ovenfor i Kobet intet afgør, kan lade glide hen i Forglemmelsen. Dertil hænger den i altfor høj Grad sammen med Spørgsmaal af indgribende Betydning for et Kirkesamfunds hele Liv.

For at gøre dette mere indlysende, maa jeg minde om, hvad det er, som binder et Kirkesamfund sammen. Det, som binder et Kirkesamfund sammen, er jo forøvrigt nøjagtigt det samme, som ogsaa er Skelmærket mellem de mange forskellige Kirkesamfund eller Konfessioner. Og hvad er dette andet end Kirkesamfundenes Bekendelser og deres Ritualer? I den fælles Bekendelse og de fælles Ritualer har man Udtrykket for det religiøse Trosindhold, som man har Fællesskab om, og som med Livets Magt driver de enkelte sammen til fælles Gudstjeneste og fælles Arbejde for Guds Rige.

Naar man rører ved disse stærke aandelige Baand, de eneste, som er i Stand til at holde et Kirkesamfund sammen, — naar man rokker ved den fælles Bekendelse og vil tillade Præster at forkynde noget ganske andet end det, som denne Bekendelse indeholder, — naar man samtidig kræver Ritualfrihed, d. v. s. Ophævelse af de fælles Ritualer, saa forekommer det mig indlysende, at man er ved at overskære Samfundets Livstraade og enkelte Menigheder fortsætter deres Kristenliv, men Samfundet er ved at gaa i Stykker. Og man maa da alvorligt besinde sig paa, om man nu virkelig vil anse det for tilstrækkeligt, at den enkelte Menighed maaske midlertidig kan fortsætte sit Liv uforstyrret, eller om det ikke meget snarere er saaledes, at naar det store Samfund gaar til Grunde, lægges der Værdier øde, som ikke bør lægges øde; den enkelte Menighed vil snart komme til at miste sin Støtte, som den maaske uden at betænke det, faktisk ejede i det at være Led i det store Samfund, og Døren vil blive aabnet for Tilstande, hvor det vil blive vanskeligt eller endog umuligt for de mange enkelte indenfor Befolkningens brede Lag at faa Klarhed over, hvad sand Kristendom er.

Det er det Spørgsmaal, som vi tvinges til at tage Stilling til nu. En Fløj indenfor Grundtvigianerne har længe forkyndt os, at den bedste Kirkeordning var den, hvor hver enkelt Menighed staar ganske for sig selv, uafhængig af alle de andre. Man plejer at kalde dette for det independentistiske Kirkeideal. Det radikale Regeringsparti har nu officielt optaget dette paa sit Program. Man erklærer paa dette Program at ville arbejde for Præstelønnens Afskaffelse og for Ritualfrihed. Ved Præstelønnens Afskaffelse ophæver man den fælles Bekendelse, ved Ritualfriheden de fælles Ritualer; man overskærer altsaa netop de Baand, om hvilke det ovenfor blev sagt, at det var de eneste aandelige Baand, som bandt et Kirkesamfund sammen. Denne Alliance mellem den nævnte Fløj af Grundtvigianerne og det radikale politiske Parti gør begge Parter stærkere. Vi har ikke Lov til at lukke Øjnene for den Magt, som en saadan Alliance vil faa. Vi maa altsaa gøre os klar: Vil vi gaa med til Ophævelse af den fælles Bekendelse og af Fællesskabet om Ritualerne? Eller vil vi foretrække at arbejde for en Adskillelse mellem Kirke og Stat, saaledes at Kirken atter kan faa Raadighed i sine indre Anliggender i Stedet for idelig at være prisgivet Statsmagtens Vilkaarlighed?

Svaret vil for mange Mennesker delvis komme til at afhænge af, hvorledes en saadan Adskillelse kan tænkes at ville foregaa, — især af, om den vil komme til at finde Sted under en bitter Kamp eller muligvis under fredelige Forhandlinger. Adskillelse under Kamp vil altid baade for Staten og Kirken være meget betænkelig. Store Interesser kan derved for begge Parter komme til at lide ilde. Man gaar derfor ikke gerne til en Kamp-Adskillelse, medmindre en aldeles tvingende Anledning foreligger.

Danmarks - Korrespondance.

Dyrtiden.

København i Juni, 1916.

Dyrtidens klamme Haand har selvfølgelig ikke sluppet sit Tag i Danmark — snarere har den knebet lidt yderligere til, siden jeg sidst skildrede dens Virkninger. Et Lyspunkt er det da, at Brødpriserne ikke er stegne — bortset fra Franskbrødet — og at der er Udsigter til en god Høst i Aar. Ogsaa for Mel, Gryn, Smør, Margarine, Ost, og Fisk gælder det, at en Stigning i Priserne er undgaaet — men dermed er saa egetlig ogsaa alt sagt, hvad der kan siges af godt om dette Emne; og saa maa man jo endda erindre, at Priserne paa disse Fødevarer er betydeligt højere end før Krigen.

Tørrede Æbler og Abrikoser er gaaet 10 Øre op pr kg. og Svedsker og Rosiner stiger ogsaa stadig; det samme gælder Grønsager — ogsaa Kartoflerne kommer nu godt med (i Hovedstaden) — og Mælket koster ogsaa mere, nemlig 2 Øre mere pr. Halvflaske, hvilket selvfølgelig har foranlediget Restauratørerne til at lægge en Femøre paa; ogsaa det skattefri Øl er steget.

Vort Smertensbarn — Kødet — der fra Marts til April steg 50 Øre pr. kg., har faaet et yderligere Paalæg til Maj paa 10 Øre kiloet; og saa er det endda, og særlig i Provinsbyerne, næsten umuligt at opdrive Kød — navnlig Oksekød — selv til de enorme Priser.

Udenfor Fødevarernes Kreds indtager Soda en fremtrædende Plads paa Prisstigningens Omraade; den gik op til 27 Øre pr. kg. fra 9 Øre i 1915, og der er da nu fastsat Maksimalpris, 20 Øre pr. kg., paa denne Vare; men der er vist ikke mange Kilo af den i Landet. Ogsaa Petroleum er paa Vej opefter omend foreløbig med smaa Skridt. Og som Rosinen i Pølsenden skal jeg som sædvanligt nævne Kul- og Kokes-Priserne.

Det er jo selvfølgelig med bange Anelser, man i Husholdningerne imødeser den kommende Vinter, idet Prisen fra April til Maj i Aar alene steg for Koks med 60 Øre pr. pr hl. (til 4 Kr. 05 Øre) og for Kul med 1 Kr. 35 Øre (!) pr. hl. til 6 Kr. 30 Øre; disse Tal gælder Hovedstaden — Provinsbyerne har det lidt bedre, og dog er den gennemsnitlige Kokspris for disse steget fra Maj 1915 til Maj 1916 med over 100 Procent! Og saa aner vi endda ikke, om vi kan faa Koks til Vinter i det hele taget.

* * *

Indsamlingen til Danmarks Luftværn.

En Samtale med Prins Axel.

I tidligere Korrespondance har jeg fortalt om den nylig startede Forsvarsindsamling herhjemme, der gaar ud paa at skaffe Midler til Bygning af indtil et halvt hundrede Flyvemaskiner med tilhørende Materiel, Hangarer etc. — en Plan, der allerede har slaaet godt an (der er foreløbig indkommet ca. 200,000 Kr.), og som Forsvarsminister Munch har givet sin Tilslutning, idet han har erklæret sig villig til at modtage den Sum, der indkommer, og anvende den i det paatænkte Øjemed. Der er allerede overgivet Ministeren et betydeligt Beløb og et Par Aeroplaner er sat i Arbejde paa Orlogsværftet.

Den populære danske Flyver, Prins Axel, er som omtalt Protektor for Indsamlingen, ligesom han er en af dennes Fædre, et Forhold, der ganske naturligt har gavnet Sagen betydeligt, bl. a. fordi Prinsen som uddannet Flyver er nøje kendt med Vigtigheden af et vel udviklet Luftforsvar.

Jeg har bedt Prins Axel fortælle lidt om sig selv som Flyver, og Prinsen, der har sin Privatlejlighed i „det gule Palæ", Prins Valdemars og Prinsesse Maries mangeaarige Hjem, tager med stor Elskværdighed imod mig.

Der er over Prins Axel udbredt noget paa een Gang officersmæssigt og sportsmandsagtigt; hans Blik ejer samtidig det godlidende danske Udtryk og en Genspejling af noget fjernt som hos den, der har set det hele fra oven, set ud over Bidder, hvor saa meget bliver smaat, fordi man faar det paa en passende Afstand.

— Hvordan gik det til, at De slog Dem paa Flyvning? spørger jeg. — Det var oprindelig som Passager hos Robert Svendsen, svarer Prins Axel, at jeg første Gang følte den Fornemmelse, at Jorden glider bort under Fødderne. Jeg sad i „Pigekammeret" bag paa Svendsens Maskine og hoppede hen over Marken. Senere steg jeg jo højere — det var, da Ulrik Birch, Premierløjtnant Christiansen og jeg fløj til Ermitagen og hjem igen i 15 Meters Vind og 500 Meters Højde.

Saa besluttede jeg mig til at gennemgaa en solid og grundig Uddannelse, og her var Kaptajn Ullidtz, Birch og Severinsen mine Lærere.

Og hvad kræves der for at blive en dygtig Flyver?

Først og fremmest maa man være Sportsmand, og man maa være komplet Mekaniker. Og saa maa man ikke sidde deroppe i Luften med Hjernen fuld af andet end det, der angaar Flyvningen. Og er man først fuldstændig Herre over sin Maskine, saa findes der ikke noget saa dejligt som at sidde oppe i tusinde Meters Højde og svæve over alt det jordiske — — —

A propos selve Indsamlingen, fortsætter Prins Axel; jeg havde forleden en Forespørgsel fra en Landsmand i Udlandet, om han kunde bidrage til den. Jeg svarede selvfølgelig ja, og det vil være med særlig Glæde, jeg opfører Bidrag fra Danske i Udlandet i Regnskabet — enten de indløber fra Enkeltmand direkte eller fra Indsamlingskomiteer, der nemlig maatte blive nedsat, f. Eks. mellem Danske i Amerika . . . . Jeg ser, at de Aeroplaner, der bygges for Midler, indsamlede i danske Provinsbyer, vil faa Navn efter disse — — — Ja, det er Tanken. Og skulde man i Amerika foretage en Indsamling til Luftværnet, kan jo noget tilsvarende finde Sted. Ja, man kan jo endda lade Maskinen bygge derovre og sende hertil! Saa bliver det jo en ægte dansk-amerikansk Gave, slutter Prinsen Samtalen —

Edward Spore.

Rigelige Korn - Avlinger
Gode Markeder — Høie Priser
Præmier tildelt det vestlige Canada for Hvede, Havre, Byg, Alfalfa og Græs.

Vindingen af det vestlige Canada ved Jordbrugsudstillingen i Denver var en let Sag. Listen indbefatter Hvede, Havre, Byg og Græs, de vigtigste Præmierne for Hvede og Havre og Vindingen i alle Indsatser for Alfalfa.

Ikke mindre vigtig end den udmærkede Kvalitet af det vestlige Canadas Hvede og andre Kornsorter er det udmærkede Kvæg og Fedning paa Græs i dette Land. En nylig Forsendelse af Kvæg til Chicago satte Toppunktet ved Markedet for Kvalitet og Priser.

Det vestlige Canada producerede i 1915 en Trediedel mere Hvede end hele Forenede Stater, eller over 300,000,000 Bushels.

Canada har i Forhold til Folkemængden et større Udførselsoverskud af Hvede dette Aar end noget andet Land i Verden, og til de nuværende Priser kan De regne med Tolden for Producenten. I det vestlige Canada vil De finde gode Markeder, udmærkede Skoler, usædvanlige sociale Tilstande, perfekt Klimat, og andre store Tiltrækninger. **Der er ingen Krigsskat paa Land og ingen Udskrivning.**

Skriv efter illustreret Brochure og spørg efter reducerede Jernbanetakster, Underretning om den bedste Beliggenhed, etc. Adresse

Scandinavian Dept. of Canadian Government,
311 Jackson St., St. Paul, Minn.

W. V. BENNETT,
Room 4, Bee Bldg., Omaha, Nebr.
Canadian Government Agent.
No passports are necessary to enter Canada.

Skandinavisk Settlement.

$3000. Kan købe 95 Acre dyrket Farm. 50 Acre ryddet. Frame Hus og Lade. 3½ Mil fra Barnum, Minn. $1,000 kontant, Resten i aarlige Betalinger til 6 pCt. Rente.

$1200. Kan købe 40 Acre dyrket Farm ½ Mil fra Nemadji, Minn., 8 Mil fra Barnum, Minn. Frame Hus og Lade. $400 kontant, Resten til 6 pCt. Rente.

$3500. Kan købe et 9-Værelsers moderne Hotel ved Barnum, Minn. Elektrisk Lys og Dampvarmeapparat. $1,000 kontant, Resten til 6 pCt. Rente.

H. L. Hanson, Barnum, Minn.

„Hvordan de kom til Troen."

En Række Foredrag, hvoraf følgende hidtil er udkommet:

1. A. Fibiger: **Apostlen Paulus.**
2. Vald. Ammundsen: **Augustin.**
3. Alf. Th. Jørgensen: **Martin Luther.**
4. J. Steen: **Franz af Assisi.**
5. Holger Begtrup: **N. F. S. Grundtvig.**

Disse fem Foredrag haves nu paa Lager og faas tilsammen for en Ordinærpris af 50 Cents.

Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebr.

Frit!

Indtil videre vil enhver, der skaffer os en ny Holder til „Danskeren" og medsender Beløbet $1.50 som Forskudsbetaling for første Aargang af Bladet, kunne faa en af disse smukke, stærke og nyttige Stole frit mod at betale Forsendelsesomkostningerne fra Fabrikken, som er beliggende i Racine, Wis.

„Racine" Junior.

Nr. 31-J. 12 Tommer høj. Pris $1.00.

Som Illustrationen viser, kan Stolen lægges sammen, saa den optager ubetydelig Plads. Særdeles bekvem til at medtage paa Udflugter.

Danish Luth. Publ. House.